

SA SELLA

revista del centre cultural

ABRIL
JUNY
83
N 1

preu 75 pts

S A S E L L A

REVISTA DEL CENTRE CULTURAL DE SENCELLES

COORDINACIO

• Andreu Sunyer Ferrer

REDACCIO

- Pere Vallés Ramis
- Pau Ramis Bibiloni
- Toni Vallés Perelló
- Jaume Arrom Roig

Imprimeix Apóstol y Civilizador,
Petra.

COL.LABORADORS HABITUALS

- Toni Bernásar
- Vicenç Comas
- Pau Ramis
- Ventura Rubí
- Joan Ferragut
- Toni Vallés
- Claustre Professors C.N.
de Sencelles
- Observatori L'Oliba
- Pep Pons
- Joan Cirer

NOTA DE REDACCIO. - Les opinions reflectides en els articles manifesten la forma de pensar dels seus autors.

SUMARI

Editorial	3	Cartes a Sa Sella ..	10
Col.laboracions	4	Ruberts	11
Parlam amb	6	Redacció	12
l'Oliba informa	8	Poesia	13
Resultats Eleccions ..	9	Societat	13
Fe d'errates	9	El Centre Cultural	
Plens Municipals	10	informa	14
		Esports	15

Editorial

EL PATRIMONI CULTURAL DEL NOSTRE POBLE

Els lectors de la present editorial, és d'esperar que es demanin el que representa el patrimoni cultural d'un poble, pregunta lògica, perquè la majoria de vegades que es parla de cultura, la gent creu que no serveix per res, per le sencilla raó que no es pot mesurar i avui en dia el que no es pesa, no es menja i no es ven, no serveix per res, per desgràcia.

Hem de reconèixer que resulta difícil definir clarament el que és el patrimoni cultural de Sencelles, però podem arriscar-mos definint-lo com l'herència que rep un poble del seus avantpassats, és fruit de la història del poble des del seu naixament fins els nostres dies.

Per raons d'espai no podem tractar cada un dels elements del patrimoni cultural de Sencelles. Parlarem del tres elements més importants des del nostre punt de vista.

En primer lloc trobam LA NOSTRA LLENGUA, la llengua catalana que té caràcter oficial juntament amb la llengua castellana, com reconeix l'article tercer del nostre estatut. Per raons històriques la nostra llengua ha estat marginada. Sols era emprada a nivell de carrer i per determinats senyors que estimaven un dels elements d'identitat més important d'un poble, la llengua. Ara tenim l'oportunitat de recupear la nostre llengua, de normalitzar-ne l'ús i donar-li el lloc que es mereix, l'oficialitat real.

Perquè així sigui cal que tots ens esforcem en conèixer-la, i en segon lloc a amprar-la en qualsevol circumstància, per anar a comprar a la botiga o per omplir documents, així recuperarem el terreny perdut.

El segon element està representat pels MONUMENTS HISTORICS que trobam en el nostre terme: els talaiots. Molts d'ells per desgràcia en un estat lamentable de conservació, n'hem de realitzar un inventari, donar totes les pases per conservar-los i donar-los a coneixer a tot el poble.

El tercer element és el nostre PAISATGE, entenent el paisatge com l'imatge que podem percebre del terme de Sencelles, imatge formada per la interacció entre l'acció humana i els ecosistemes naturals. Els darrers anys hem transformat de forma alarmant el nostre paisatge, ens hem saltat totes les normes legals i estètiques i el resultat és desalentador, el poble no se n'ha beneficiat ni molt manco, en aquest cas l'especulació hi ha guanyat.

Es necessària una vertadera ordenació del nostre terme que permeti una consevació dels diferents ecosistemes.

ELS MOLINS DE VENT FARINERS

Moltes de vegades quand arrib a Sencelles, no lluny del pont del torrent de Biniali, contempl l'esbelta figura del campanar de l'església i les torres desmantellades dels molins de vent i els m'imagin amb les veles desplegadas i giravoltant, llurs blanques antenes. Oh quin plaer veure-los quan molien girant avui a xaloc, demà a llebeig!

Però els molins fariners de vent, sucumbiren un darrera l'altre baix la mola del progrés i de la moderna industrialització del nostre segle.

Diuen els historiadors que els molins de vent foren inventats a Pèrsia en el segle VII i desde allà els àrabs els difongueren per les terres mediterrànies.

Pot ser sigui una llegenda, però el que si es cert és que la primera documentació oficial data del 1.436 any que es promulgaren els primers Capitols que fan referència als Moliners i als Traginers.

He fet un recorregut fariners del terme de Sencelles, supòs que n'hi ha d'altres, els que conec són Cas Farrarico, de Can Sinto, Cas Gu... un a Biniali es Mo...

Mos queden vint i un en perill de desaparició reformats inadequats iot s'ha pogut conservar la seva estructura d'anys i en durarà mil més, un molí rarà més de cent.

Quants de vosaltres ssau els quaranta-vostre pare, oncle guéreu el forment molí de Can Masca girar les veles a quand les veles tació, deixàveu el amb uns grillons, anaven les antenes al dedins el gran tot grinyolava en vent.

Quantes d'esperances als sencers de patrimoni ?

La corporació la seva mà la compta deixa, altres j així ho fan, aplic Tresor Artístic de

de Règim Urbà i el seu reglament.

La Llei del Tresor Artístic proporciona el marc jurídic i otorga poder als ajuntaments per a declarar Monuments Històrics artístics o etnològics.

S'ha de lluitar per conservar aquets monuments dels vostres avantpassats, i pot ser a Sencelles en el nostres dies entri per les retxilleres de les velles portes dels molins un petit raig d'esperança.

molins de vent i estan lició o de ser adament. Un tala nservar per le arant quatre mil tal volta quatre de vent no en du

altres els qui pa anys, amb el e o veinat, no du a moldre en es ró? Ajudàveu a mb la palanca i enien l'orienta- congreny mòbil quan més força s més fort era trontollament, i mancabar el

rances queden conservar aquest

Municipal té a servació d'aques pobles i ciutats cant la Llei del a 1.933 i la Llei

Vicenç Comas i Juan

EL DIUMENGE DE L'ANGEL

M'han encomanat un escrit sobre la trobada que varem fer un bon grup de sencellers el dia de l'Angel a la caseta de la Mare Superiora.

No puc dir quants hi vàrem anar però puc assegurar que érem molts i de totes les edats.

Casi tothom hi va anar a peu, recordant així l'antic "pa amb caritat".

Va esser un dia de germanor, de fraternitat.

Les preocupacions de la vida, que moltes vegades superen les nostres forces, sovint ens aïllen dels altres i ens fan oblidar que tenim moltes coses en comú, i que la solidaritat, de la qual la nostra societat n'està tan mancada, es una característica essencial de la persona.

A la caseta aquesta solidaritat es va fer ben palpable, mitjançant molts detalls que feien rompre les barreres de la fredor i creaven camins d'aproximació mútua.

Es varen organitzar jocs, participant-hi grans i petits, i també es cantaren cançons d'ahir i d'avui.

Però, quan es va manifestar d'una manera perentòria la germanor fou a l'hora del dinar. Tots ajudaren a cuinar l'arròs, pel que s'em

plearen tres fogons, resultant un arròs engrogat, amb més tallades que grans i que farien caure als més sacrificats un divendres de Quaresma.

Molts que havien duit darrereria la compartiren amb els que no n'ha vien duit.

Resumint, els elements més significatius de la jornada foren: la participació i l'alegria. Sembla va que tothom s'hagués compromès a divertir els altres, fent tot lo que sabien fer.

Jo voldria que es repetissin aquestes jornades. Ens fan falta perquè ens ajuden a desenvolupar el sentit de poble i de civisme. Civisme manifestat pel fet de que al final de la jornada, tothom es va preocupar de deixar l'estimada caseta neta de papers i d'altres deixalles. Quin exemple pels que encara no han après a respectar la Natura!

Endavant, institucions sencelleres! promoueu experiències que en facin aprofundir el caràcter senceller, que és comunitari i bondados.

Toni Bennasar i Cirer

FOTO PONS

LA SOCIETAT DE CAÇADORS

Concretament el 17 de juliol, començà la temporada de la caça en el nostre poble. Sa Sella parlà amb els responsables de la Societat de Caçadors perquè ens informin de les diferents activitats que duen a terme:

Sa Sella.- Quines Persones formen la junta de govern de la Societat de caçadors?

Societat de Caçadors.- President: Joan Florit; Vicepresident: Jaume Bibiloni; Secretari: Joan Cirer; Tresorer: Tomeu Aulet; Vocals: Biel Arròs, Toni Belmar, Tomeu Llabrés, Juan Roig i Andreu Suñer.

Sa Sella.- Quants d'anys du de funcionament la Societat de Caçadors?

S. de Caçadors.- Quatre temporades.

Sa Sella.- Quantes quarterades del terme estan vedades per la societat?

S. de Caçadors.- Aproximadament unes tres mil quarterades.

Sa Sella.- Condicions per poder ser soci de la Societat.

S. de Caçadors.- Estar empadronat a Sencelles.

- Estar casat a Sencelles.
- Residir a Sencelles per un espai mínim de dos anys.
- Ser propietari de dues quarterades en el terme.

Sa Sella.- Quants de socis teniu?

S. de Caçadors.- A l'actual temporada tenim uns cent socis.

Sa Sella.- Quota que pagan els socis?

S. de Caçadors.- Tres mil cinc-cents pesetes anuals.

Sa Sella.- Emprau Metzines per exterminar els moixos, mostels, etc.

S. de Caçadors.- No empram cap tipus de metzina per exterminar la

salvatgina, tan sols tenim unes gaules adequades per combatirla.

Sa Sella.- Rebeu cap ajuda del I.C.O.N.A.?

S. de Caçadors.- L'Institut per la conservació de la Natura tan sols ens proporciona deu perdus a l'any.

Sa Sella.- Qui paga a n'el jurat?

S. de Caçadors.- No rebem cap ajuda dels organismes oficials, el pagam tots els membres de la Societat.

Sa Sella.- Portau cap mena de cens de les peces que es maten cada any en el vedat?

S. de Caçadors.- No, però reconeixem que seria interessant.

Sa Sella.- Seguireu tolerant la caça dels tords amb magnetofon?

S. de Caçadors.- Nosaltres no toleram la caça del tord amb magnetofon, si hi ha socis que practiquen aquest tipus de caça saben que estan fora de la llei.

SR BATLE DE SENCELLES

En Juan Roig i Cirer, neix en el nostre poble l'any 1940. Tota la seva vida viu a Sencelles, treballant de ferrer. Es pare de dues nines. A les darreres eleccions es presentà com a cap de llista de la candidatura Independent; avui es batle del nostre poble.

Sa Sella parla amb ell per que ens doni a conèixer els principals problemes que té l'Ajuntament.

Sa Sella.- Juan podries dir-mos quins són els principals responsables de les diferents àrees del Ajuntament?

-Pep Pons Noguera (Ind.), hisenda. Matias Pons Bestard, urbanisme. Ramon Puig Morey, Sanitat. Toni Mulet llaneras (PSOE), cultura. Fco. Salas (PSOE), agricultura. Els altres regidors tant del PSOE com d'AP no tenen cap àree.

Sa Sella.- Quins presupots té l'Ajuntament de Sencelles l'any 83?

-Els presupots del 83 encara no estan elaborats ; l'any 82 eren de 12.500.000,- Ptes. Valdria dir publicament que aquest presupost podria ser més elevat si l'Ajunta-

ment hagués demanat subvencions als Organismes Oficials i s'hagués cuidat d'entregar les justificacions en el plaç establert. Cas d'una subvenció del IRIDA de 500.000,- ptes que no arribà al poble, perquè no es justificà en el moment oportú.

Sa Sella.- Quant són els plens municipals?

-El primer divendres de cada mes a les 22 hores, en el saló de l'Ajuntament. Aprofit l'ocasió per convidar a tot el poble en els plens.

Sa Sella.- Problemes que estiguen estudiant en aquest moment, per donar-lis una solució, i problemes que ja haguin resolt.

-Estam estudiant el problema de l'urbanisme per le pròxima redacció de les normes subsidiaris. L'ampliació del poliesportiu, l'arranjament del Pont de Jornets i la canalització de l'aigua de pluja dels carrers R. Llull i S. Vincenç.

Sa Sella.- La candidatura independent, ha pactat amb altres grups polítics o governarà sense pactes?

.../...

FOTO PONS

-Pactes amb altres partits no n'ha hagut, pero si una entesa amb el PSOE.

Sa Sella.- Existeix una oposició dins l'Ajuntament? i en cas afirmatiu, qui la du a terme?

-L'oposició està representada per els regidors d'AP. Esper que aquesta oposició sigui constructiva pel bé del poble.

Sa Sella.- Fomentareu l'ús del Català dins el poble? Com pensau fer-ho?

-Un dels acords municipals és canviar els noms de tres carrers del poble i rotular-los en la nostra llengua, també se promocionarà l'ús d'ella amb concursos lliteraris a nivell local. Els carrers que canvien el seu nom són el G. Franco, P. Carrero Blanco i P. José Antonio, els nous noms seran: Carrer d'es Rafal, Plaça de Can Bril i Plaça de Son Morey. S'informarà oportunament quan el duguem a terme.

Sa Sella.- Tendrem reforma circulatori?

-Si, estam estudiant aquest problema.

Sa Sella.- Que pensau de les parcelacions ilegals?

-Les parcelacions ilegals no es toleraran, també estam estudiant solucions.

Canvi a l'alcaldia de Sencelles.

FOTO PONS

L'OLIBA INFORMA

A l'observatori pluviomètric l'Oliba s'an recollit les següents quantitats durant el segon trimestre d'enguany: durant el mes d'Abril es recolliren 0'2 l/m. En el mes de Maig, el més plujós, es recolliren 33'1 l/m, durant el mes de Juny es recolliren 0'9 l/m.

RESULTATS DE LES ELECCIONS MUNICIPALS

	CENS	AP.PDP.UL	IDP	PSOE	BLANCS	NULS	ABST.
Districte nº 1 Sa Plaça	680	120	218	187	4	8	143
Districte nº 2 Ses Escoles	599	164	185	129	-	4	113
	1.279	284	403	316	4	12	256

Regidors que sortiren elegits a les municipals.
FOTO PONS

FE D'ERRATES

En el nombre 0 de Sa Sella, en l'article firmat per V. Comas, La parròquia de Sencelles, deia "l'a ny a.236, i a.238". Tenia que dir 1236 i 1238.

També demanam disculpes per les faltes d'ortografia comeses en el mateix número.

ELS PLENS MUNICIPALS

10

Sa Sella vol informar en el poble de Sencelles dels diferents punts aprovats en els plens municipals.

A l'únic ple d'aquest trimestre en el qual s'aprovaren diferents punts, fou el dia 22 de juny. Els punts aprovats són el següents:

- Comprar un fotogramètric.
- Aixecament de planells dels edificis municipals per realitzar un estudi d'un local social i oficines del Ajuntament.
- Aixecament d'un planell de sa plaça nova.
- Instal·lació d'una farola en el C. Molins.
- Arreglar l'acera de la Plaça d'Espanya.
- Subvencionar les festes de Biniali, Ruberts i Jornets amb 50.000, 20.000 i 10.000 ptes. respectivament.
- Projecte d'asfaltar el camí de Costitx.
- Instal·lació d'un tabló d'anuncis a la Plaça d'Espanya i Biniali.
- Estudi de la senyalització del Carrer A. Maura i altres.
- Comprar estantaries per la biblioteca i povals de fens.
- Arreglar el Pont de Biniali i instal·lar una parada per l'autobús.
- Preus especials per fer fotopies a l'Escola i en els diferents Centres recreatius del poble.

Aquests són els punts més importants; altres punts també aprovats no estan amb aquesta relació.

CARTES A SA SELLA.

Tots els lectors que vulguin dirigir-se a Sa Sella, el poden fer presentant els seus escrits en el Centre Cultural. El màxim admès serà un fol mecanografiat a doble espai.

Les cartes aniran firmades.

Poques serían ses noves que podríem contar, després de sa darra publicació, perque Ruberts es un lloc tranquil i així li voldriem per sempre, encara que hi hagi gent que està empenyada a lo contrari.

Resaltar que els passats dies 16 i 17 de juliol, es varen commemorar ses festes pròpies de sa Patrona de Ruberts "La Mare de Deu del Carme". Enguany com sempre sencilles i emotives per unes persones que al manco una vegada en sany saben ò tenen el sentiment de poble, dins unes estructures tradicionalistes. Cal resaltar sa participació majoritària de veïns, amb torneig de tenis, espectacle teatral, berenars de coques i menjues, com també es conjunt music-

vocal-camp, de Llorito. A tots molts d'anys.

Dins el mon urbà i paisatgístic cal anomenar que és necessària una denuncia en contra de casetes i llocs de refugi d'els Ciutadans, tots construïts al marge de sa legalitat i que manquen a l'entorn de Ruberts de sa seva personalitat, així com també estorben una possible ordenació agrícola.

Fent referència a sa Cooperativa de tots els sencellers, direm que se estan acabant els acondicionaments per obrir es magatzem de consum a Sencelles, com també sa planificació per fer una petita indústria mitjançant els productes agrícoles. Seguirem informant.

Deia el poeta cridau fort i sa vostre veu trapassarà muntanyes. A Ruberts l'hi manca veu hi tampoc té muntanyes, quan aconseguirem tenir veu i quan la sentin un poc enfora, ho tendrem quasi tot. Perque D'altres coses belles, lloc de tranquil·litat i hermos, amb gent bona i senzilla, d'això no n'hi manca. Fins prest!

Joan Ferragut

Nostra Senyora del Carme de Ruberts.

LA VIOLENCIA I LA PAU EN EL MON

Ens trobam a un Món on lo que hi sobra es sa guerra i lo que hi falta es sa Pau.

Hi ha organismes internacionals com la O.N.U. que intenten aconseguir que hi hagi més pau i manco fam en el món, però mentre que tots els països que hi tenen representació haurien d'entregar un 0'7 % del seu P.N.B. per apagar la fam i la guerra, gasten un 10 % ó un 20 % d'aquest mateix presupost per comprar armes, ¿no és una cosa realment absurda?.

Gaire bé, també hi ha hagut en el món persones que han fet molt per la pau, com en Ghandi, un indi educat a les millors universitats del vell continent. En Ghandi va fer molt per la pau i la no violència, però va acabar com quasi tots els altres, assassinat. Als USA un home negre, en Martí Luter King, per intentar alliberar als seus germans de raça també va esser assassinat.

Mentres tant les dues grans potències del món: USA i URSS se preparen per matar-nos a qualsevol moment, i es clar, el Regne Unit, França i altres nacions per no quedar darrera també se dediquen a fer i comprar armament. Per posar pau damunt el món hauriem d'acomençar per desterrar l'odi, la marginació, l'enveja, les injustícies, etc. Però aixó hem d'acomençar a fer-ho noltros i ara, per qué del contrari seguirán les coses igual. I, des pas que anam, no estarem molst d'anys fora de sa tomba. La pau es realment una teoria preciosa, però d'aquí a sa realitat hi ha una gran distància.

Juan Vallespir Ferragut

8º E.G.B.

Col·lrgi Nacional Sencelles

POESIA

EL VEINAT DE MES A PROP

Alanar profund,
 cants de rossinyol;
 baf de moribund,
 no crec que en cap moment
 vostè s'hagi pintat de difunt.
 Poc a poc
 se fa a s'idea,
 sab que ha arribat s'hora
 de tapar sa xemeneia
 i pintar de cara guapa
 aquesta trista idea.
 Hem demà per un moment,
 estrenyerem ses dents?
 i treu cap d'agulla afilada !
 No voldria ser present
 de tan grossa animalada,
 més jo sé que arribaràn
 i del mapa ens borraràn
 els qui'els conta aquests presents.

PAU RAMIS I BIBILONI.

Societat

CASAMENTS

Bernat Bernat Juan-Joana Sans
 Fco. Venteo Santana-M^a del Carmen
 Torrens Campaner.
 Evaristo González-Antonia Cladera
 Sánchez.

D'aquests matrimonis, cap queda
 a viure a Sencelles.

DEFUNCIONS

Maria Andreu Mascaró.
 Isabel Maria Cirer Fiol.
 Esperança Llabrés Bestard.
 Sa Sella diu adéu a tots ells.

El centre cultural informa

Durant el passat trimestre, l'activitat del Centre Cultural ha estat poca. Podríem resaltar els actes que organitzarem amb motiu de sa Fira i la diada de la festa de l'Àngel, comentada ja en aquesta revista.

Per sa Fira organitzarem una exposició d'aucells dissecats, una de pintura i un concurs de flors i cactus, que tingueren lloc a les sales de l'Ajuntament, amb un gran èxit de públic. En l'exposició d'aucells dissecats col·laborà l'Associació de Caçadors.

Les pel·lícules del GOB estaven en mal estat i no les poguerem projectar. Intentàrem localitzar el responsable de les pel·lícules de la Societat d'Apicultura i no pogué ser.

El trimestre actual pensam celebrar una reunió extraordinària de socis.

Organitzar diferents actes a les festes de la Mare de Déu d'Agost:

-Representació de l'obra de teatre d'en Joan Mas "Sa Pesta", per el grup de Sencelles Sta. Agueda.

-Mostra dels invertebrats de Mallorca.

-Projecció de pel·lícules i diapositives de sa Caseta de la Venerable i l'excursió de Sa Vall.

VOS ESPERAM A TOTS.

Detall de l'exposició d'aucells. Foto Pons.

Esports

F U T B O L

El pasado 15 de mayo, finalizó el campeonato de Tercera Regional categoria en donde el C.E. Sencelles ha estado representado. Durante esta pasada temporada ha llevado una campaña bastante regular, en la cual se ha tenido que hacer frente a algunos altibajos como cualquier equipo los esta sufriendo. Una de las principales dificultades, ha sido la parte económica ya que el público de Sencelles no acude como debiera al campo de deportes para animar al equipo que lo representa en esta categoria de tercera regional, por otra parte, en la pasada temporada los gastos de arbitraje han sufrido un sensible aumento así como los gastos de mantenimiento del equipo como son: gastos de botiquin, vestuarios y material deportivo. Por los que respecta a las cuotas de los socios se mantienen igual que hace tres años.

Resumen de la temporada

Partidos jugados	26
Ganados	9
Empatados	3
Perdidos	14
Puntos	21
Goles a favor	38
Goles en contra	55

Goleadores

12 con 9 goles	Juan Sans Ramis
22 " 7 "	Jaime Pastor Aloy
32 " 6 "	Pedro Valles Ramis

Tarjetas Amarillas

Juan Sans Ramis	6
Pablo Ramis Bibiloni	3
Jaime Pastor Aloy	3
Juan Jaume Vanrell	3

Tarjetas Rojas

Pablo Ramis Bibiloni	2
Miguel Llabres Oliver	1
Rafael Ramos Risco	1
Andrés Ferrer Romero	1

Josep Pons

SA SELLA

EN EL PROXIM NUMERO PARLAREM DE:

- LES FESTES DE LA MARE DE DEU D'AGOST.
- BINIALI, ORIGENS I ASPECTES HISTORICS.
- EL CAMPAMENT ORGANITZAT PER EL CLUB D'ESPLAI.
- ENTREVISTA AL CAP DE LLISTA DEL PSOE.
- ENTREVISTA AL PRESIDENT DEL CLUB DE FUTBOL.
- ALTRES COL.LABORACIONS.

